

T.a.v. 5.1, 2, e en 5.1, 2, e
Internationale Socialisten
5.1, 2, e

Retouradres: Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Datum 28 november 2024
Onderwerp Demonstratie op de Dam

Geachte 5.1, 2, e en 5.1, 2, e

U heeft kennisgeving gedaan van een demonstratie op 30 november 2024 om aandacht te vragen voor 'genocide in Palestina'. De demonstratie start om 14:00 uur met een programma op de Dam en zal daarna een route lopen richting het Museumplein en daar eindigen. In de kennisgeving staat een verwacht deelnemersaantal van 500. De politie houdt er rekening mee dat de opkomst (veel) hoger zal zijn, en u heeft zelf ook de verwachting uitgesproken dat het deelnemersaantal nog kan oplopen.

Het grondrecht om te demonstreren is een belangrijk fundament onder onze rechtsstaat. Het geeft eenieder de vrijheid om in gezamenlijkheid en in de openbaarheid uiting te geven aan standpunten en gevoelens. In Amsterdam wordt dit grondrecht beschermd. Die verantwoordelijkheid heb ik als burgemeester en neem ik uiterst serieus. Dit jaar zijn in Amsterdam al ruim 2700 demonstraties aangemeld. Politie, gemeente en Openbaar Ministerie zetten zich dagelijks actief in voor het faciliteren van al deze demonstraties.

In overleg met de Hoofdofficier van Justitie en Politiechef van de eenheid Amsterdam, heb ik besloten uw demonstratie als risicovol aan te merken. Uw demonstratie kan daarom niet op de Dam plaatsvinden. Met deze brief informeer ik u namens de driehoek schriftelijk over deze risico's, die ook in contact met de gemeente al aan u zijn overgebracht. Er is in dit geval sprake van een cumulatie van verschillende hieronder toegelichte factoren, waardoor wij uw demonstratie op deze middag op deze locatie niet verantwoord achten.

Confrontaties en vrees voor wanorde

Sinds jaar en dag wordt in Amsterdam gedemonstreerd voor Palestina en voor Israël en het afgelopen jaar is het aantal demonstraties hierover sterk toegenomen. Tenminste dagelijks zijn er demonstraties voor Palestina, en wekelijks voor Israël. Gezien de actuele situatie in het Midden-Oosten kan ik mij alleszins voorstellen dat de behoefte om hier publiek uiting aan te geven zeer sterk leeft. De driehoek van Amsterdam heeft dan ook ruime ervaring met het faciliteren van deze demonstraties, die grotendeels ordelijk verlopen, dankzij in de eerste plaats de demonstranten zelf.

Helaas zijn er echter de afgelopen periode naar aanleiding van pro-Israël- en pro-Palestinaprotesten ook diverse incidenten en confrontaties in de stad geweest, variërend van opstootjes en verstoringen tot situaties waarbij de ME moest worden ingezet om fysieke confrontaties te voorkomen. Het herhalende patroon is daarbij dat demonstranten vanuit tegengestelde geluiden elkaar opzoeken, met escalatie tot gevolg. Bijvoorbeeld tijdens pro-Palestinaprotesten voor de zomer is meermaals gezien dat groepjes van buitenaf deze acties met geweld hebben geprobeerd te verstoren, en ervaren pro-Palestinademonstraties regelmatig provocaties en agressie van buitenaf. Daarnaast heeft bij de meest recente, grotere pro-Israëldemonstraties op de Dam (7 oktober en 27 mei 2024) de politie ME moeten inzetten om een fysieke confrontatie door pro-Palestinademonstranten te voorkomen. Ook bij de wekelijkse pro-Israëldemonstratie op diezelfde plek zijn er ondanks politietoezicht regelmatig incidenten.

Hoewel de driehoek geen reden heeft te twijfelen aan uw goede intenties om een ordelijke demonstratie te organiseren, leert de ervaring dat zich bij pro-Palestinademonstraties vaak andere individuen of groepen aansluiten, die een demonstratie trachten te kapen en/of niet uit zijn op een vreedzaam protest. Daar komt bij dat er een tegendemonstratie is aangemeld die wil ageren tegen uw demonstratie, en waarvan de inschatting van politie is dat deze ook tot heftige reacties zal leiden, waarbij rekening gehouden moet worden met een fysieke confrontatie. Er bestaat een reëel risico dat voor- en tegenstanders met elkaar of met de politie in conflict raken.

Onbeheersbare omgeving

Ook bij een vrees voor wanordelijkheden dien ik het demonstratierecht te faciliteren. Daar zet ik mij ook voor in. De beoordeling of een samenstel van verwachte ongewenste gedragingen zo ernstig is dat van wanordelijkheden kan worden gesproken, en voorschriften moeten worden gesteld, hangt niet uitsluitend af van de aard van de gedragingen. Ook de locatie en de kenmerken van de plaats zijn relevant.

Er geldt een inspanningsplicht om demonstraties met voldoende politie-inzet doorgang te laten vinden, voor zover dat *redelijkerwijs* mogelijk is. De politie is niet in staat om de veiligheid van de demonstranten, tegendemonstranten, passanten, toeristen, dagjesmensen e.d. te garanderen op de Dam. Dit is niet op te lossen door inzet van extra politiemacht. Het gaat er namelijk om dat de wanordelijkheden niet beheersbaar zijn op déze plek.

De politie geeft aan dat politieoptreden in een dergelijke situatie op de Dam extra risico's met zich meebrengt. De nabijheid van de vele drukke nauwe (winkel)straten en toegangswegen, de verschillende tramlijnen, attracties, musea, winkels en daarmee gepaard gaande aanwezigheid van bezoekers en passanten op deze drukke zaterdagmiddag bemoeilijken het optreden en brengen het risico op vermenging van publiek en bezoekersstromen met zich mee. Het profiel van de Dam is derhalve ongeschikt om uw demonstratie in goede banen te leiden, en bemoeilijkt het voor de politie om uw demonstratie op die locatie afdoende te beschermen.

Aankomend weekend is daarbij de laatste zaterdag voor Sinterklaas, waarop de drukte met winkelend publiek op een hoogtepunt is. Dit leidt traditioneel tot veel verschillende bezoekersstromen op en rond de Dam. Dit betekent naast grote drukte, vermenging van verschillende doelgroepen. De Dam is het verbindende plein tussen onze twee grootste winkelstraten en zal, ook zonder een demonstratie met een omvang als die van u, op deze middag zeer druk zijn.

Wij begrijpen uit de kennisgeving dat u van een podium gebruik wilt maken, en dat twee voertuigen deel uitmaken van uw demonstratie. Het plaatsen van objecten op een zeer drukke Dam, kan het zicht ontnemen en beperkt de al zeer schaarse ruimte. Bovendien kunnen objecten de doorstroming en crowd-control op zo een drukke dag bemoeilijken. De boven omschreven omstandigheden, zullen hoogstwaarschijnlijk tot een afweging leiden dat vergunningen en zo nodig ontheffingen niet op deze plek kunnen worden verleend. Een object zonder een geldige vergunning is niet toegestaan en hierop zal worden gehandhaafd.

De verschillende bezoekersstromen op en rond de Dam, maken het onmogelijk om de demonstratie te scheiden van de rest van het (winkelend) publiek. Dit maakt dat er ook binnen een demonstratie mensen kunnen zijn, die andere intenties hebben dan enkel de personen die de demonstratie bijwonen. Gezien de drukte is het niet te voorkomen dat er situaties ontstaan van ongewenste vermenging van groepen, met daarbij een risico op (fysieke) confrontatie en daarmee een vrees voor wanordelijkheden.

Actuele situatie in de stad

Ruim een week geleden gold nog een algeheel demonstratieverbod naar aanleiding van de onrust en spanningen in de stad. Dat besluit nam ik omdat de stad in het hart was geraakt en de politie al haar schaarse capaciteit nodig had en heeft om de daders op te sporen en de mensen die bescherming verdienen, deze bescherming te bieden. Het faciliteren van het demonstratierecht kon – hoe spijtig ook – niet tegelijkertijd geboden worden. Nu mag er sinds meer dan een week geleden weer gedemonstreerd worden, maar wel met het besef dat de stad nog aan het herstellen is en de politie nog steeds overuren draait ten behoeve van de opsporing en de beveiliging. Bij elke demonstratie wegen we dan ook zorgvuldig af in hoeverre dit de in de grondwet genoemde belangen niet raakt. De vrees voor wanordelijkheden is daarbij één van de gronden. Daarbij is het van belang te beseffen dat in hoeverre sprake is van wanordelijkheden altijd afhankelijk is van tijd en plaats. U wilt op de Dam demonstreren op de drukste winkeldag van het jaar. Dit raakt gezien de tijd en plaats al zeer snel de openbare orde en kan tot wanordelijkheden leiden.

U staat in contact met gemeente en politie, en met u is besproken dat de driehoek gezien bovenstaande zorgen geen mogelijkheid ziet uw demonstratie voor zover deze op- of in de directe omgeving van - de Dam plaatsvindt daar komende zaterdag te faciliteren. Met deze brief ontvangt u dit formele besluit. Uw demonstratie mag plaatsvinden op de aangewezen locaties die als alternatief met u zijn besproken, namelijk het Museumplein en Stoperaplein. Deze pleinen zijn beter beheersbaar met minder risico op vermenging van groepen. U heeft na intern overleg besloten vast te houden aan de Dam. Ons aanbod blijft te alle tijden staan om met u in gesprek te gaan over een alternatieve locatie.

Wet openbare manifestaties

De vrije meningsuiting en uw demonstratierecht zijn in Nederland grondwettelijke vrijheden die ik als burgemeester dien te beschermen. Samen met mijn driehoekspartners heb ik daarnaast de taak de veiligheid van alle Amsterdammers en demonstranten te beschermen. De Wom stelt mij daarbij in staat om voorschriften te stellen o.a. ter voorkoming van wanordelijkheden. Mede op advies van politie maak ik in dit geval gebruik van deze wet om zorg te dragen dat uw demonstratie ongestoord en veilig kan verlopen. Ter voorkoming van wanordelijkheden stel ik op grond van artikel 5 van de Wet openbare manifestaties de volgende voorschriften:

- U mag zaterdag 30 november van 14.00 uur tot 18.00 uur demonstreren in Amsterdam. Uw demonstratie mag plaatsvinden op de aangewezen locaties die als alternatief met u zijn besproken, namelijk het Museumplein en Stoperaplein, waarna u een route loopt en eindigt op het Museumplein. Over deze route worden nog nadere afspraken gemaakt met politie en gemeente;
- U heeft aangegeven te zorgen voor een ordedienst. De inzet van een herkenbare en goed functionerende ordedienst is bevorderlijk voor een vreedzaam verloop van uw demonstratie. Het is daarbij van belang dat gedurende de hele demonstratie er een duidelijk aanspreekpunt is voor de politie die de communicatie tussen de politie en de ordedienst kan verzorgen;
- Gezichtsbedekkende kleding is niet toegestaan wanneer dit gepaard gaat met gedragingen met het kennelijke doel om de orde te verstoren of strafbare feiten te plegen.

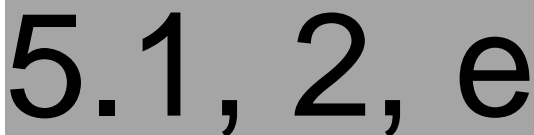
Amsterdam staat voor het grondrecht van de vrijheid van meningsuiting en het recht om te demonstreren. Ik zal uw demonstratie dan ook beschermen, net als eventuele tegengeluiden. Uw recht om uw stem te laten horen gaat echter ook gepaard met verantwoordelijkheden. Ik wijs u er op dat de driehoek van Amsterdam geen fysieke confrontatie of strafbare uitingen duldt. Het is van belang dat aanwijzingen van politie onmiddellijk worden opgevolgd. Ik benadruk dat het niet-naleven van een voorschrift of aanwijzing strafbaar is en is eveneens een grondslag om uw demonstratie te beëindigen.

Als blijkt dat aan bovenstaande voorschriften niet worden voldaan, strafbare feiten worden gepleegd en/of wanordelijkheden plaatsvinden of dreigen plaats te vinden, zal direct en zichtbaar worden opgetreden. Ik verwacht dat u alles in het werk stelt om de demonstratie ordelijk te laten verlopen en dat u al uw deelnemers op de hoogte stelt van gestelde grenzen.

Ik nodig u uit om op zeer korte termijn in overleg te treden met uw contactpersonen bij gemeente en politie over een geschikte route voor uw demonstratie, zodat u zaterdagmiddag op een ordelijke en waardige wijze uw boodschap collectief kan uitten. Ik heb de betrokken diensten gevraagd om daarbij constructief en flexibel tot uw beschikking te staan.

Hoogachtend,

Femke Halsema,

5.1, 2, e

Burgemeester van Amsterdam

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit, kunt u binnen 6 weken na verzenddatum van dit besluit een bezwaarschrift indienen bij de Gemeente Amsterdam. Het bezwaarschrift moet tenminste uw naam en adres bevatten, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar. Het is wenselijk tevens een afschrift van dit besluit mee te zenden. Het bezwaarschrift moet u sturen naar: de Gemeente Amsterdam, Amstel 1, Postbus 202, 1000 AE Amsterdam.